

Perşembe
5
HAZİRAN
1941

Başmuharriri: ABİDİN DAVER
TELEFON: 23300
ADRES: Cağaloğlu
Nuruosmaniye Caddesi
No: 54
Telgraf: IKDAM İstanbul

İK DAM

GÜNLÜK SİYASİ HALK GAZETESİ

SAYI 676 — SENE 2
DİKKAT
Gazeteye
gönderilen
evrak geri
verilmez.
TAKVİM
Yıl: 1941 — Ay: 6 Gün: 156
5 — Haziran — PERŞEMBE
Rumi: 1357 — MAYIS 23
Hicri: 1360 — Cemazülevvel 9
Son Telgraf Matbaasında Basılır.
FİATİ
Her yerde
3
Kuruş

Orta Şarkın müdafaası

İngiltere, artık, Orta şarkta çok şiddetli olmağa mecburdur; çünkü Alman med dalgası artık İngiliz mevzilerinin önüne gelmiştir; bundan sonra yapılacak Alman hamlesi de muvaffak olursa, Mısır ve Süveyşin kaybedilmek tehlikesi vardır. Buna karşı, bugün İmparatorluktan ve Britanya Adalarından iktisat edilen bütün kuvvetlerin Ortaşarka gönderilmesi lâzımdır.

Yazan: Abidin DAVER

Ankara, 3 Haziran

Şarki Akdeniz cephesinde, İngilizlerin ileri müdafa mevzilerinden biri olan Girit de Almanların eline geçti; fakat, Girit müdafaası Irakı kurtardı; İngilizler, bütün Mayıs ayı içinde, Irakta kendilerine düşman ve Almanyaya dost bir hükümet kurmuş olan Raşid Ali ile taraftarlarını mağlup etmek için uğraştılar ve Girit müdafaası, onlara, bu iş için muhtaç oldukları kıymetli zamanı kazandı. Şimdi, İngilizlerin Irakta sınıksı yerleşmeleri lâzımdır; çünkü bundan sonra Alman med dalgası, artık Orta Şark kıyılarına - Suriye, Filistin, Mısır sahillerine çarpmak üzeredir. Bir nokta mühimdir. Almanlar, İngilizlerden daha seri davranmakta ve daha müessir vurmaktadır. Girit, denizasıırı bir yer olmasına ve adada tek Alman neferi ve beşinci kol bulunmamasına rağmen, yalnız havadan indirilen bir ordu ile 12 günde işgal edilmiştir; buna mukabil, Irak harbi, memleket dahilinde İngiliz kara ve hava kuvvetleri bulunmasına ve halkın bir kısmı İngiliz taraftarı olmasına, yalnız havadan değil, karadan, denizden ve havadan İngilizlerin takviye göndermelerine imkân bulunmasına rağmen, ancak bir ayda bitirilebilmiştir. Bu mukayese, İngilizlerin lehine değildir ve geçen Martta Alman orduları, Bulgaristanı girdiği tarihtenberi, Mihverin harbin siklet merkezini Akdeniz darülharekâtına naklettiği artık sarahaten görüldüğü halde (bu, esasen, Almanyanın Romanyaya geldiği, İtalyanın Yunanistana taarruz ettiği geçen sonbahardanberi malûm idi) İngilterenin Orta Şark, hâlâ mühim kuvvetler getiremediğini, yahut da getiremediğini göstermektedir.

Almanlar, Giriti aldıktan sonra, bir hamle daha yapacaklardır ve bu hamle onları ya doğrudan doğruya Mısra yahut da karadan Mısır üzerine yürütebilecekleri bir yere getirecektir. Meselâ Suriye gibi. Bu takdirde, Akdeniz darülharekâtındaki muharebeler, hiç olmazsa, Mısır ve Süveyşin vaziyeti bakımından kat'i neticeci mücadeleler olacaktır. İngiltere, Yunanistanda, Giritte mağlup olmuş, fakat vakit kazanmıştır; Suriyede, Irakta mağlup olursa, artık, vakit kazanamaz; çünkü hasım, vakit kazanarak müdafa edilme istenilen hedeflere varır. O halde, İngiltere, Orta Şarkta, herhangi bir Mihver taarruzunu, havadan karadan, denizden ve nereden gelirse gelsin, defetmek mecburiyetindedir.

İngilizler, şimdiye kadar, Akdeniz darülharekâtına, oranın sevküleyşi ehemmiyeti ile ilgili miktarda kuvvet getirememişlerdir. Bu sınırlarda, her zaman ileri sürdüklerimiz gibi, İngiltere 300 bin kişilik bir kara ordusu ile bin tayyareyi vaktinde Balkanlara getirebilmiş olsaydı, bugün, Mısırın ve Süveyşin müdafaası endişesi içinde bulunmazdı. Fakat İngiliz kara ve hava ordularının henüz teşekkül halinde olmaları, Habeşistan haric, İngilizleri mütemadiyen müdafa harbi yapmaya ve ric'at etmeye sevk etmiştir.

Mihverin harbin siklet merkezini Akdenize nakletmesi ve İngiliz (Devamı 4 üncü sayfada)

ZIRHLI BİR İNGİLİZ TOPU ENDERTE HAZIRLANIYOR

İngilterenin bu günlerde Suriyeye taarruzu çok muhtemel

General Gol umumi karargâhını Hayfaya nakletti

Almanlar Suriye işile meşgul

Hür Fransızlar Alman harekâtına karşı Suriyeyi müdafa edecek

General Dö Gol

İngilizlerin Suriyeye karşı askerî bir harekete geçmeleri ihtimali çok kuvvetlenmiştir. Hattâ bu harekete gün meselesi addedenler de vardır. Almanlar bugün hava kuvveti itibarıyla Suriyede hâkim ve ziyettedirler. Bu vaziyetin devamı Kıbrıs daimi bir tehdit altına sokacak ve nisbeten uzakta bulur.

(Devamı 4 üncü sayfada)

Türk - Alman anlaşması

Meclis ticaret anlaşmasını tasdik etti

Ankara, 4 (A.A.) — Büyük Millet Meclisi bugün Refet Cantezin başkanlığında toplanarak ordu, bahriye ve jandarma subay ve memurları hakkındaki kanunun altıncı maddesindeki «muhakeme altına alınmak» tabirinin tefsirine ait mazbatayı kabul etmiş ve Almanya ihraç edilecek Türk mallarına mukabil kiling hesaplarındaki Alman malîlûbatında yapılacak değişiklik ile Türkiye - Almanya arasında ticari mübadelelere mütedar hususî anlaşma için teati olunan notalarla, Türkiye - İtalya ticaret ve seyrüsefah muahadesinin temdidine ait notanın tasdik hakkındaki kanun lâiyhaları birinci müzakerelerini yapıp, tasvip etmiştir.

Mihverin harbin siklet merkezini Akdenize nakletmesi ve İngiliz (Devamı 4 üncü sayfada)

Ankara, İstanbul ve İzmirde iâşe müdürlükleri kurulacak

Diğer Vilâyetlerde iâşe heyetleri kuruluyor

Ankara, 4 (İkdam Muhabirinden) — Çıkan bir kararname ile Ankara, İstanbul ve İzmirde birer İâşe Müdürlüğü ve diğer vilâyetlerde iâşe hey'etleri kurulmaktadır. İâşe Müdür ve hey'etleri valilerin emrinde bulunacak ve valilere yardımcı olacaktır. İâşe Müdür ve hey'etlerinin vazifeleri de tesbit edilmiştir. Bunlar gerek millî müdafaâ icapları noktasından, gerek halkın her türlü ihtiyaçları itibarıyla bütün iâşe işlerini tedvir edeceklerdir.

Ruzvelt Vinantla görüştü

Amerika 10 Haziran'da kararını verecek

Vaşington, 4 (A.A.) — Reiscümhur Roosevelt, Amerikanın Londra Büyük Elçisi olup hükümetle temas etmek üzere Vaşington'a gelen Vinant'la dün bir saat görüşmüştür.

(Devamı 4 üncü sayfada)

Amerikanın İngiltere Büyük Elçisi B. Vinant

Mısır kabinesi istifa etti

Yeni kabine bugün eski başvekilin riyaasetinde kurulacak

Kahire, 4 (A.A.) — Reuter: Mısır kabinesinde tadilat yapılmak üzeredir. Nazırlar Başvekil istifalarını vermişler ve Başvekil de Kral Faruk'a istifasını takdim etmiştir.

Öğrenildiğine göre yeni kabine yarın aynı Başvekilin riyaasetinde teşkil olunacak ve Saadi ve Veft partileri yine hükûmete iştirakten imtina edileceklerdir. Veft partisinin hâlâ kabine dışında kalması kat'iyen bir harici siyaset meselesi değil, fakat sırf dahili siyaset meselesidir. Filhakika Veft millî hükûmete iştiraki kabilden evvel umumî seçim istemektedir. Halbuki diğer partiler seçimin harp zamanında sayıyı arzu olmadığı fikrindedirler.

Hükûmeti daha ziyade genişletmek fikri Kahirede umumiyetle iyi karşılanmaktadır.

Siyam ile İngiltere arasında anlaşma

Londra 4 (A.A.) — İngiliz mekamları ile Siyam hükûmeti devlet nazırlarından Osthanan arasında bir anlaşma yapılmıştır.

13 Haziran Cuma günü

Hazreti Muhammet Ve İslâm Ordusunun Muharebeleri

Büyük tarihî tefrika

Üstad Ziya Şakirin, uzun müddettenberi hazırlamakta olduğu bu mühim tarihi tefrikada, İslâm âleminin bu heyecanlı hâdiselerini ve kanlı muharebelerin içyüzünü okuyacaksınız.

BRENNER MÜLÂKATINDA

Mihverin Türkiye ile münasebatı görüşülmüş

Brenner mülâkatı nihaî taarruza geçilmeden evvel yapılan son görüşme imiş

Mihver nereye taarruz edecek

Berlin, 4 (A.A.) — Bir husus muhabir bildiriyor:

Hitler - Mussolini görüşmesi Berlinde askeri vaziyetin inkişafının icap ettirdiği tabii bir hâdise olarak telâkki edilmektedir. Bu mülâkat bekleniyordu. Çünkü iki diktatörün her mülâkatı arasındaki muttat fasılalar gelip geçmiştir.

Münhasıran stratejik olan bu konuşma hakkında faraziyelerde bulunmak müşküldür. Fakat Balkan teşkilâtına ait bazı meselelerin ve Türkiye ile münasebetlerin bilhassa mevzu teşkil etmiş olmaları aşikâr gibi gözükiyor.

Giritin işgalini takip edecek olan taarruza İtalyan işbirliği gerek Süveyş muntakasından, gerek Suriye vaziyetinde bilhassa mühim olacaktır. Herhalde bu mülâkatın kat'i ve nihaî taarruza geçilmeden evvel yapılan son mülâkat olduğuna şüphe yoktur.

Bulgar-İtalyan ihtilâfı

Bulgarlar, Debre, Gostivar ve Tetovayı istiyor

İhtilâfın yakında halledileceği söyleniyor

Bulgar Başvekilî Filof

Berlin, 4 (A.A.) — Bir husus muhabir bildiriyor:

Garbi Makedonya hususunda İtalya ile Bulgaristan arasında çıkan ihtilâfa dair Berlindeki Bulgar mahfillerinde beyan olduğuna göre, Almanların, çekilerek İtalyan işgaline bıraktıkları mntakada Bulgaristan'ın tarih hakları vardır. Debra, Gostivar ve Tetovo şehirleri Türk ekalliyetlerini ihtiva eden saf Bulgar şehirleridir. Ancak ihtilâf ciddi nisbetler alamaz. Çünkü yakında meselenin hal edileceği ümit olunmaktadır. Aksi takdirde Bulgar - İtalyan dostluğuna hânel gelecektir.

Hollanda Hindistanı asker topluyor

Batavya 4 (A.A.) — Hükûmet 1923 sınıfını silâh altına çağırmıştır.

İstanbulda ekmek ve un sıkıntısı yoktur Valinin beyanatı

Fırınlara üç günlük un verildi - Pasif Korunma tecrübesi birkaç saat sürecek

Dr. Lütfi Kırdar

Evvelki akşam ve dün şehrimizin ekser semtlerindeki fırınların önünde büyük bir kalabalık görülmüştür. Tekmil fırınlarda normal miktarda ekmek çıkarıldığı halde bunların çabucak satılması yüzün-

Dr. Lütfi Kırdar dün akşam Ankaraya gitti

den tahaddüs eden bu kalabalık bilhassa öğle vakti artmış ve kaymakamlıklarca icap eden tedbirler alınmıştır.

Yapılan tetkikler neticesinde bu gayritabii vaziyetin, 24 saatlık bir pasif korunma tecrübesi yapılacağı ve evvelden haber verilmeyecek olan bu tecrübeye fırınların ekmek çıkarmıyacağı hakkında yanlış haberler aksetmesinden ileri geldiği anlaşılmıştır.

Bu kabil sayıları duyan bir kısım halk mânâsız bir telâfla ihtiyacılarından çok fazla ekmek almağa kalkışmışlar ve bu yüzden de bir kısım aileler geç ekmek bulmuşlardır.

VALİNİN BEYANATI
Vali ve Belediye Reisi B. Lütfi (Devamı dördüncü sayfada)

İngilizler Musul-Kayzer Vilhelm lu işgal etti dün sabah öldü

İngilizler Beyrutu bombardıman etti petroldeposututuştı

Kahire, 4 (A.A.) — İngiliz tebliği:

Irakta kıt'alarımız Musul'u işgal etmişlerdir. Bağdatta 2 Haziranda zühur eden ciddi kargaşahklar üzerine Irak hükûmeti dün Örfi i-

Sabık Kayzer 1918 denberi Doorn'da oturuyordu

Doorn, 4 (A.A.) — Stefani ajanından:

Eski Kayzer, bu sabah saat 11,30 da vefat etmiştir. Berlin'de 4 (A.A.) — Vefatı D. N. B. ajansı tarafından bildirilmiş olan Almanyanın son hükûmdarı (Devamı 4 üncü sayfada)

Günün Tenkitleri Harp içinde sulh!..

Yazan: Selâmi İzzet SEDES

İngiltere işçi partisinin senelik kongresinde Bay Attlee'nin: «Bazı kimseler Hitlerle hâlâ bir anlaşma akdi mümkün olacağını zannediyorlardı... Hitler medeniyete meydan okudu ve dünyayı esaret altına almak için bir eşkiyalar teşebbüsü mevzuu bahseldüğü anlaşıldı. Bu hal Birleşik Amerikada görüşleri değiştirdi» demesi, Gal işçi mebusu Rhys Davies'in sözlerinin harp lehinde bir hareketi teşkil eder mahiyette görülüp tenkit edilmesi ve milli icra komitesi âzasından Noel Baker'in, sözü Hess'e intikal ettirerek: «Burada sulh istiyen pek çok kimse bulunduğunu da zannediyordunuz» yollu beyanatı Londrada hafif de olsa, bir sulh havasının esmekte olduğunu meydana çıkarmak Hess'in de sulh maksadile Londraya gitmiş olduğunu ve İngilterenin harbe devam için Amerikanın sarîh hareketine bel bağladığını da ima ediyor.

Londrada sulhe taraftar olan ekallikallı bir zümre bu taraftarlıklarını şöyle izah edebilirler: İngiltere bütün harp müddetince bir karış toprağını düşman ayağı altına vermemiştir, zayıfatı devde kulak sayılabilir, buna mukabil Afrika'da galiptir, Habeşistanı yeniden fethetmiştir; Avrupa ve Balkanlar kollarını Almanyaya ile paylaşınlar. Bugün İngiltere silâh ve ordu bakımından, harpten evvelkin-

den çok daha kuvvetlidir. Hal böyle iken sulh masasına oturmakta fayda vardır.

Ekseriyeti teşkil edenler için ise sulh sözüni ağza almak bile cinayettir. Nasıl Almanyaya sulhe yanaşmayan İngiltere İmparatorluğunun imhasından başka çıkar bir yol yoktur diyorsa, sulhe yanaşmayan İngiltere de Hitlerizminin tahrip ve imhasından başka çıkar yol olmadığını iddia ediyor.

Acaba son söz kimindir? Amerikanın Londra Elçisinin memleketine gizli bir haber götürdüğünü kale alırsak son sözüün Amerikaya bırakıldığını tahmin edebiliriz. Eğer Amerika, Japonya ne derse desin deyip pasif yardımdan aktif yardıma geçerse harp taraftarları kuvvetlenirler ve sulh istyenlerin ise adları anılmaz olur. Yok eğer Amerika aktif yardıma geçmezse, o zaman İngiltere belki yine büyük bir ekseriyetin arzusu ile harbe devam eder.

Eğer İngiltere tek başına harbe devam karar verirse, Almanyanın Avrupa ve Balkanlara: «Buyurunuz, bir sulh kongresi aktedelim» demesi çok muhtemeldir.

Harp içinde sulh mü? diyeceksiniz. Olmaz olmaz deme, olmaz olmaz sözünün ne kadar doğru olduğunu bize bu harp kadar hiç bir hâdise ve vâkıa isbat edememiştir

Mevlevilik Nedir ?

Celâleddini Rûmî Kimdir?

Yazan : ZİYA ŞAKİR

— 107 —

1315 senesi Cemazîlâhır ayının 29 uncu çarşamba gecesi, cihan semâhânesine ebediyen gözlerini kapıyan (Zekâî Dede), Mevlevî musikisini artık tam tekemmül devresine isal etmişti.

Zekâî Dedenin sonra, (Ahmet Hüsameddin Dede) ile Hüseyin Fahreddin Dede'ler de Mevlevî musikisine hayli hizmetlerde bulundular. Fakat, - son devri teşkil eden - bu musiki üstadlarının arasında, (Zekâî Dede merhumun nece-i kerimi (Hafız Ahmet Efendi Dede)'nin kıymetli himmet ve gayretli büyük bir âbide vücude getirmişti ki o da, konservatuvar (tasnif ve tesbit hey'etini) teşkil eden - ve, memleketimizin en yüksek musiki ulemasını teşkil eyiyen - arkadaşlarıyla, ebedileştirmiş oldukları (İstanbul Konservatuvarı neşriyatı) namı altındaki eserlerdir. Türk musikisi tarihini, ebediyete kadar götürülecek olan bu neşriyattan dolayı, Konservatuvar müessesesini ve onun güzide tasnif hey'etini günün gün yüzüne çıkarmak için, derin vukuf ve malûmatla bu büyük işin en kudretli âmillerinden olan (Zekâî zade Ahmet Efendi) de lâ-yık olduğu iftihar hissesini hürmetle takdim etmelidir.

Bu muhterem zat, pederine pek hayırlı bir halef olarak yetişmiş, yalnız musikiye değil, diğer ilimlerde de kemâl kesbetmiştir. Ve bilhassa on türlü (Kur'an) okumak suretile bu hususî ilim de, temayüz eylemiştir.

Bir taraftan dâhî pederinin, diğer taraftan da (Bahariye Mevlevîhanesi) şeyhi (Hüseyin Fahreddin Dede)'nin musiki terbiyesi altında, ırsî musiki istidatları inkışaf etmiş olan Ahmet Efendi, gerek pederinin ve gerek bütün - Mevlevî ve gayrimevlevî - musiki üstadlarının eserlerini notaya alıp hizmetmek suretile büyük bir isabet göstermiştir.

Başta, (Bayatî Büselik) makamından bir (âyin) şerifi olmak üzere, yüzü müteceviz, dinî ve gayridinî eser bestelemiştir. Bu itibarla Mevlevî musiki tarihinde, namını ebedileştirmiştir. Bir hayli yaşlı olmasına rağmen, bugün de gençlere nümune olacak bir faaliyetle, ilmi vazifesine devam etmektedir. Hiç şüphesiz ki kendisinden, daha uzun zamanlar, muvaffakiyetle istifade edilecektir.

Son devrin Mevlevî musikisinasılarından olan (Rifat Bey, Rauf Yekta Bey, Kâzım Uz Bey, Nâzî Emin Bey, Bolahenk Nuri Bey, ve Mevlevî âyinlerinin son bestekârı olan Ahmet Bey)'in de isimlerini kaydederken, bu devrin en kıymetli şahsiyetlerinden olan (Mesnevîhân, Mehmet Celâleddin Dede Efendi) hakkında da birkaç söz söylemeyi, Mevlevî musiki tarihi namına lüzumlu âdederiz.... Pederinin postnişin olduğu Yenikapı Mevlevîhanesinde gözlerini hayata açmış olan bu zat da çok yüksek ilmi vasıflara malik olmakla beraber bilhassa en güzide Mevlevî musiki üstadlarından idi. Tambur çalmaktaki mahareti, emsalsizdi. Hem musikisina ve hem de şairdi. Musiki nazariyatına, çok kuvvetle vâkıftı. Buna binaendir ki, bu derin vukuf ile bestelemiş olduğu (dügâhî cedid) makamındaki üstadâne â-

yini şerifi, son devirde Mevlevî semâhanelerinde büyük bir hayranlıkla karşılanmıştır.

Kulekapısı dergâhının son postnişinlerinden (Mehmet Ataulah Dede)'ye gelince.. bu zatın da Mevlevî musikisine çok büyük hizmetler etmiş olduğunu ehemmiyetle kaydedeceğiz.

Me'hazirime nazaran, şark ilimlerini ve bu arada musiki ilmini bîhakkın tahsil etmiş olan bu münevver zat, dergâhın komşularından kitapçı (Vayis) ve (Kayı) ile de dost olarak onlardan fransızca ve almanca'yı öğrendikten sonra, yine onlardan tedarik ettiği kitaplar vasıtasile felsefe, içtimai ilimler ve bilhassa garp musikisine dair derin tettebbüle girişmiştir. Ve bu suretle, son devrin musiki âleminin yegâne (Üstadı marifeti) unvanını ihraz etmiştir.

Me'hazim, diyor ki: [Müşarüfleyhin iktidarı musikiyi sadece kullaktan öğrenilmekten ve meşkedilmekten ibaret olmayıp, (nota) usulile çalışarak bîhakkın üstadlık mertebesini iktisap eylemiştir. Kanun çalmaktaki mahareti (Fârâbî) derecesinde, uddaki kemâli ise, âdetâ Şehir mertebesinde idi. Şark musikisi üzere (sonometre)'nin tertibi, daha doğrusu ihtirai, dehâsinin eseridir.... Mukabele günleri, (mutrib)'de okunan âyinleri büyük bir dikkatle takip eder, gerek usulde, gerek nağme ve terennümlerde hissettiği kusurları, düğüklükleri - mukabeleden sonra - derhal icap edenlere ihtar ederek, Mevlevî musikisinin en küçük bir aksaklık gösterebilecek derecede mükemmel olması lâzım geleceğini söylledi.]

(Daha var)

MAHKEMELERDE ve POLİSTE

Kendisini evden kovan karısını sokakta kesmeğe kalkışan adam

Dün Birinci Ağırceza Mahkemesinde 9 sene 9 ay ve 10 gün hapse mahkûm edildi

Pangaltıda oturan Kırkorla karısı Hayganuş bundan bir müddet evvel para sıkıntısı ve maişet darlığından kavgâ etmişler, Kırkor bu hale almadığından karısı Hayganuş bir gece Kırkoru evden kovmuştu. Kırkor o geceyi bir kahvede geçirmek meburiyetinde kalıyordu. Kırkor karısının kendisini kovmasına kızarak ertesi günü Hayganuşun yolunu kesmiş ve karısını yere yatırarak kadını bıçakla ağır surette yaralamıştı.

Birinci ağır cezada rüyet edilmeğe olan Kırkorun muhakemesi dün neticelenmiştir.

Mahkeme, Kırkorun karısını öldürmek kastile yaraladığını sabit gördüğünden 22 sene hapse konulmasına, ancak Kırkorun evden kovulmak suretile ağır tahrik neticesinde suç işlemiş olması ve suçun tam teşebbüs halinde kalması dolayısıyla cezasının 9 sene 9 ay ve on

Senbolizm, tasavvuf, Ömer Hayyam

Dünkü gazetelerin birinde, Ulu-nayın Ahmet Haşimle şark senbolizmine dair yazmış olduğu yazıda yine Ömer Hayyamın tasavvufçuluğundan bahsediliyordu. Bundan birkaç ay önce yine bu sütunlarda yazmıştım ki Hayyamı rübâilerinde tasavvuf aramak, ö-küzün altında buzağı, daha doğrusu didon sakallı Sarafimin meyhanesinde zemzem aramak gibi bir şeydir. Hayyam, tam mânâsıyla bir maddeci, bir zevkçi, bir keyif ehli daha bilemediniz, bir bardaklı tekke şeyhidir! O, bu hususta Yunusla, Nesimî ile, Fuzulî ile filân kıyas edilemez.

Yunusun, Nesiminin, Fuzulînin manzumelerindeki aşk, mey, şarap, peymâne, sahbâ sözleri ve o sözlerin kullanış tarzları nerede, Hayyaminkiler nerede? Ulu-nayın zorla senbolizm ve tasavvuf kisvesine büründürmek istediği, Hayyamın birkaç sözünü Hüseyin Rifatın tercümesinden buraya nakle-di-yorum, siz de okuyun da bunlardan tasavvuf mânâsı çıkarın bakalım:

1 — Ey dostlar beni meyle besleyin ki sararmış yüzüm kıpkırmızı yakuta dönsün, içki o kadar hoş şeydir ki benim ölümü bile imam onunla ykasın ve tabutçu da tabutumu asma kütüğünden yapsın! 2 — Zühreden aya kadar gezmedim yer kalmadı, fakat bu gezdiğim yerlerin hiçbirinde içki kadar meclisî şenlendiren bir şey bulamadım. Aptal meyhanecinin aklına şaşarım ki paradan çok güzel olan içkiyi para mukabilinde satıyor. Satacağına kendi içsin enayıl! 3 — Birtakım boş sözlerle benim kafamı şişireceğinize, rakı ile, şarapla gönlümü şenlendiriniz, son-ra da ben ölünce cisimden hâsıl olacağımı isteyen arkadaşımı öldüren Ahmet 3 seneye mahkûm oldu

(Devamı 4 üncü sayfa)

güne indirilmesine karar vermiş-tir.

İki karmanyolacı maznunu mahkemede

Hasan Yılmaz ve Belkis adında iki kişi evvelki gün Aksarayda, Ahmediyede yangın yerinden geçmekte olan piyango bayii Ali Fuad'ı önlemişlerdir. İddiaya göre, Hasan Yılmazla Belkis, Ali Fuadın para cüzdanını ve on tane piyango biletini zorla almışlardır.

Yakalanan suçlular dün adliye-ye teslim edilmişler ve İkinci Sulh Ceza-da sorguları yapılmıştır. Sorgu neticesinde Hasan Yılmaz tevfiğ edilmiş, Belkis serbest bırakılmış-tır.

Bir amelenin kolu makinede kesildi

Feriköyünde Baruthane caddesinde oturan Mahmut Şişli kadi-fe fabrikasında çalışan bir kolunu makineye kaptırarak kestirmiştir. Yaralı çocuk hastaneye kaldırılarak tedavi altına alınmıştır.

lini göz önüne getiriyordu. Ben ise be gece maziyi hiç düşünmek istemiyordum.

— Ne var anne, dedim. Sikildin. sa gidelim artık?..

— Hayır oğlum, niye sıkılaca-gım.. çok güzel eğleniyorum..

Bir aralık ben de dansa kalktım. Yıldızın neşeli bir gecesinde oturma-yı muvafık bulmadım.

Annem tabur komutanlarının masasına gitmişti. Dans bittiği za-man ben de aynı masaya giderek Yıldız'ı tebrik ettim.

Nişanlısı bir arkadaş ile konu-şuyordum. Yalnızlığından istifade e-derek konuşmaya başlad:

— Siz benden daha betbahtmış-sınız Ferid bey.. her şeyi öğrendi-ğimi-zannetmiştim, halbuki aldandım..

— Artık bu bahisleri bırakalım Yıldız hanım, bakin sizin neş'e-nize bütün salondakiler iştirak etmek istiyorlar. Başka şeylerden bahse-ğiniz. Hattâ benimle hiç alakadar ol-mayınız. Bugünden itibaren bu-

lün hakkınız nişanınıza aittir de-ğil mi?..

Mahzun bir tavır aldı. Hakika-

ten genç kızlar çok anlaşılmaz mah-lûklardır..

— Öyle olsun Ferit bey, dedi. Yalnız çok yazık ki, bir kız sizi al-datmak küçüklüğünde bulunmuş..

Halbuki bana nişanlı olduğunuzu söylemişsiniz..

— Bunları nereden öğrendiniz Yıldız hanım?..

— Babadand.. alay komutanı söylemiş. Zannedersem nişanlınızın babası ile mektuplaşıyorlar-mış..

Aklıma, birkaç hafta evvel alay komutanının beni çağırışı geldi. O vakit ben bu kadarını ümid et-memişim. Demek ki benim mâ-zim, yakında buradakiler tarafın-dan öğrenilecek.. harekâta gitmem çok iyi oldu doğrusu... Geldikten sonra da başka bir çare düşün-ürüm elbet..

Yıldızla müshabeyi uzatmak istemedim. Son olarak dansa kal-

ŞEHİR HABERLERİ

İlk okul muallimlerine sicil cüzdanı verilecek

Cüzdanda muallimin mektepten çıktığı gün-den itibaren bütün tercümeihali kayıtlı olacal

İstanbul Maarif Müdürlüğü, ilk okul muallimlerine birer sicil cüzdanı vermeğe karar vermiştir. Fakat bütçede böyle bir iş için ayrılmış tahsisat mevcut olmadığından cüzdanların Maarif Müdürlüğünce tab'ettirilerek maliyet fiyatına muallimlere tevzii için Maarif Vekâletinden müsaade istenmiştir. Vekâlet, bunu münasip görmüş ve dün alakadarlara tebligatta bulunmuştur.

Cüzdanlar, öğretmenler yardım birliği tarafından yakında tab'et-tilerecek ve maliyet fiyatına muallimlere tevzi olunacaktır.

Hurda İncirden âlâ kahve !

Almanya'da 3 müesse-se bu işle meşgul

Almanlarla varılan bir anlaşma-ya göre bu memleketle yeniden 350 bin liralık incir verilecektir. Bundan başka 100 bin liralık bir incir partisinin satışı etrafında da gö-rüşmeler cereyan etmektedir. Hâ-len İzmir piyasalarında bir kısmı hurda olmak üzere 3000 ton kadar stok incir bulunmaktadır.

Söylendiğine göre Almanlar hurda incirleri süt karıştırarak bazı kimyevi muamelelere tâbi tutmak-ta ve bir nevi kahve elde etmekte-dirler. Almanya'da bu işle uğraşan 3 büyük müessese mevcut olduğu söylenmektedir.

Alacağı isteyen arkadaşını öldüren Ahmet 3 seneye mahkûm oldu

Bundan bir müddet evvel Şile-nin Kumbaba mevkiinde hayvan otlatırken Tevfik ve Ahmet Gül isiminde iki genç kavga etmişler-dir. Tevfik Ahmet Gülden vaktilde kendisine sattığı koyun çanları be-delini istemiştir. Ahmet Gül Tevfik'e ne parası istediğini sorunca Tevfik hiddetlenmiş ve elindeki sopayı Ahmedin kafasına vurmuş-tur. Bunun üzerine Ahmet Gül bı-çağını çekerek Tevfik'e saldırmış ve bıçağını Tevfik'in kalbine soka-rak öldürmüştür.

Birinci ağır cezada devam edil-mekte olan Ahmedin muhakemesi sona ermiştir. Mahkeme Ahmet Gü-lün suçunu sabit gördüğünden 3 seneye mahkûm edilmesine, an-cak suçta ağır tahrik bulunması ve yaşının küçük olması hasebile bu cezanın 3 seneye indirilmesine ve Tevfik'in babasına 500 lira nakdi tazminat vermesine karar vermiş-tir.

Kıyma makinesine parmağını kaptırmış

Fatihde Hoca Üveys mahallesin-de oturan 13 yaşlarında Bahaed-din Ülkü kasap dükkanında çalış-ıyken parmağını elektrikle işleyen kıyma makinesine kaptırmış ve parmağı kesilmiştir. Yaralı çocuk hastaneye kaldırılarak tedavi altı-na alınmıştır.

kip eve gitmeğe karar verdim. O benim bu fikrimi anlamış olacak ki gülmüsemiye başladı:

— Beni mazur görün Ferit bey.. artık bu hususta konuşmak salâ-hiyetini bu gecedin itibaren kay-bettim. Yalnız son ricam, sizinle dansetmek.. malûm ya, Cumhuri-yet Bayramı gecesi bana ummadı-ğım bir darbe indirdiniz. Ben emin olunuz ki hepsini unuttum. Çünkü siz haklı imişsiniz..

Onun bu arzusunu reddedeme-dim. Nişanlısı Necati Beyin mü-saadesile dansa kalktık ve pistin ortasında dönmeğe başladık.

Baygın gözlerle yüzüme bâk-maktan geri kalmadı. Ben ise ko-nuşmaktan bile çekinerek müte-madiyen irademe hâkim olmağa çalıştım. Zaten başka bir şey ya-pamazdım ki.. çünkü ona karşı şimdiki kadar ufak bir temayüz bile duymadım.

Yıldızla müshabeyi uzatmak istemedim. Son olarak dansa kal-

30 bin çuval kahve

Ticaret ofisi sa-tın almak için müzakerelere girişti

Brezilya kahve şirketi hesabına Port - Saitten getirilen 30 bin çuval kahveyi Ticaret Ofisi satın almak için şirketle müzakerelerde bulunmaktadı. Haber aldığımız göre Ofis bu kahveler için şirkete yüzde 4 kâr teklif etmiştir. Henüz bu hususta bir anlaşmaya varıl-mamıştır. Ofis, Birlik âzaları tarafından getirilen 1000 çuval kahve-yi de aynı şartlarla satın almağa talip olmuştur.

Bu husustaki anlaşmalar tama-men neticelenmemiş olduğundan tevziat için yine emir verilmemiştir. Brezilya kahve şirketi müdürü Azmi tevziata müsaade edile-me-i için Ticaret Vekâletile temaslarda bulunmak üzere Ankara'ya git-miştir.

Fırınlarda un saklanıyormuş!

Her gün kontrol yapılması bildirildi

Şehrimizde bazı fırıncıların un-ları sattıkları anlaşılmıştır. Halbuki fırınlara verilen unların yalnız ekme imaline kullanılması şart koşulmuş olduğundan dün Beledi-ye Reisliği tarafından kaymakam-lıklara verilen bir emirle fırınla-rın hergün kontrolü ve bu kabil un satan fırıncılar görülürse der-hal şiddetle tecziye edilmeleri teb-ğ olmuştur.

Türkiye - İsveç ticaret anlaşması

Türkiye ile İsveç arasında bir müddettenberi Ankara'da cereyan eden ticari görüşmelerin tam bir anlaşma ile neticelendiği hakkında bugün şehrimizdeki alakadarlara malûmat gelmiştir. Anlaşmanın bugünlere imzalanması beklen-mektedir.

İtalyaya Balık ihracatı yeniden başladı

İtalya ile olan ticari mübadele-lerimizde son günlerde bir artış görülmektedir. Uzun müddetten-beri görünmeyen İtalyan balıkçı gemileri tekrar limanımıza gelme-ğe başlamışlardır. Bu itibarla İtal-yanların balık mübayaatı yeniden başlamıştır. Diğer memleketlere yapılan ihracat normal şartlar al-tında devam etmektedir. Dün muh-telif memleketlere 120 bin liralık ihracat muamelesi kaydedilmiş ve bu meyanda Mısra ve Almanya'ya bütün satılmıştır.

Gönüllü Hastabakıcı kursu açıldı

Aksarayda Kızılây hastabakıcı-lık mektebinde dün bir gönüllü hastabakıcı hemşireler kursu açıl-mıştır. Bu kursa 70 genç kız ve ka-dın iştirak etmiştir.

Altın düşüyor

Altın fiyatlarındaki düşüklük de-vam etmektedir. Fiyatlarda dün de 15 kuruş kadar bir tenezzül kaydedilmiştir. Dün bir altın 26 lira 45 kuruş üzerinden muamele görmüştür.

DIŞ POLİTİKA

Hitler - Musso-lini görüşmesi

Yazan : Prof. Şükrü Baban

Almanyanın Devlet Şefi Führer ile İtalya Başve-kili ve diktatörü Sinyor Mussolini Brenner'de onuncu ol-duğu söylenen bir mülâkatta bu-undular.

Bu görüşmenin ehemmiyeti göz-len kaçamaz. Resmî tebliğde mülâkâtın mevzuu hakkında hiçbir tafsilât verilmemektedir. Yalnız mükâlemenin dört saat gibi uzun bir müddet devam eylediği tasrih olunmakta ve Alman ve İtalyan erkânıharbiye reislerinin de iki se-fin mayiyetinde bulundukları bil-dirilmektedir. Hariciye Nazırları-nın ve askerî rüesânın vücudu du-rumun siyasi ve askerî bütün ba-kımlardan incelendiğini gösterecek delillerdir. Amerika ve Londra gazetelerinin bu baptaki neşriyatı tahmin sahasını geçmemektedir. Esasen bu harbin başlangıcından-beri Mihver devletleri ricalinin tak-ip ettikleri usul bu olmuştur. Mükâlemelerin vukubulacağını evvel-ce ilân ederek haftalarca cihan matbuatında dedikodu ve tahayyü-lâta meydan vermemek, mülâkât olunca da mevzuu hakkında hiçbir şey sızdırmamak, fakat varılan ka-rarları bilâhare şiddet ve azimle tatbik etmek, Aneak dünya efkârı neticeleri üzerine hükmederek gö-rüşme mevzularını bilâhare istih-raç etmek mevkine düşürülmek. Demokratik devletlerin takip et-tikleri sistem ise büsbütün başka-dır. Bir görüşme olmadan evvel tantana ile konferansın akdoluna-cağı ilân olunmak, ufaktefek te-reşşüh ve gevezeliklerle hattâ mev-zuu örten esrar perdesinin hiç ol-mazsa bir ucu aralık edilmek bir nevi itiyattır. Hattâ bu alışkanlık o kadar ileri gitmiştir ki devlet resleri değil, sefirlerin gidip gel-melerinin saikleri bile herhalde a-ğzından kaçırılır. Bu tarzı muhake-menin son delili de şu dakikada Mister Ruzvelt ile görüşmek ve va-ziyet hakkında malûmat vermek üzere memleketine dönmüş olan Amerikanın Londra Sefiri Winant'ın seyahati etrafında yayılan ha-berlerdir. Londra ve Vasington tel-graflarından haber öğreniyoruz ki Sefir Mister Çorçilden Mister Ruz-velte gayet gizli ve çok mühim bir haber götürmektedir. Yine öğreni-yoruz ki (Hess)ın hakikî durumu hakkında mahrem ve kat'î malû-mat Amerika Cümhurreisine bildi-rilecektir. Bu iki haber bir araya getirilerek biraz da hayalîn dizgini salverilirse (Winant)'ın İngiliz hükûmetinin harbin idaresi ve de-vamı ile sulh hakkındaki düşün-celerini Vasingtona izah etmek ist-eddiği gibi bir neticeye varılabilir. Bu tarzı muhakemenin doğruluğu meşrut değildir. Yalnız gevezeliğin doğrualabileceği imkânları göster-mek bakımından dikkate değer.

Şu halde Brenner mülâkâtı hak-kında elde mevşuk hiçbir malûmat yoktur. Yalnız muhtemel mevzu-lar mebzulen hatıra gelebilir. Ni-tekim İngiliz ve Amerika radyo-ları ve gazeteleri binbir ihtimal ü-zerinde konuşmaktadırlar. Mükâlemenin vukuu zamanına nazaran Balkan ve Girit muzaferiyetlerin-den sonra takip olunacak istika-met görüşülmüş olabilir. Askerî hareketin hangi istikamette ve ne şekillerde inkışaf ettirileceği çelik pakt ile bağlı iki devlet sefinin tet-kik sahasına girmiş olmak muhak-kak ve bedihidir.

Diğer taraftan Fransanın askerî ve siyasi durumu itina ile mütalea edilmiş olmak icap eder. Çünkü son Alman - Fransız işbirliğinin Ame-rika ve İngilterede uyandırdığı a-kisler Mihveri çok ilgilendirecek mahiyettedir. Vişi Fransası yavaş yavaş harp mahrekine girmiş ve baş-lamıştır; hattâ Suriyede ve deniz-lerde Büyük Britanya kuvvetleri-nin hücumlarına uğramaktadır. Ame-rika ise Vişiyi çok şüpheli na-zarlarla görmektedir. Bu gidişin kaypak mail bir satıl üzerinde Peteni Almanya ile ve o safta har-be iştirake kadar sürüklüyebilir. Fransa müstemlekedeki üsleri ile, Şimali Afrika'daki kuvvetleriyle ve bilhassa elinde bulunan donanma-sının bakiyesiyle askerî mühim bir varlık sayılabilir. Yakın Şark ve Akdeniz, Süveyş boğuşmalarının en hâd bir safhasında ve muhtemel bir Büyük Britanya adasına taar-ruz ihtimallerinde bu kuvvetlerin

(Devamı 4 üncü sayfa)

SÜNGÜLER PARLADI !

Müellifi: İRFAN DOĞAN

Edebi Roman: 44

Limon çiçeği nişan elbisesinin i-çinde Yıldız, bu gece oldukça ağır ve ciddi görünüyordu. Onun bir kaç ay evvelki şumarık hali gözü-mün önüne geldi. Âdetâ bu haline sevindim ve mes'ut olmasını dile-dim.

Yüzükler takılıp ta erkekle kız kol kola girip masalarına doğru yürürlerken, etraftan müthiş bir alkış tufanı başladı. Bu hale iştirâk etmemek doğru olmayacağı için, ben de ellerimle bu alkış kafilisine karıştım.

Bir aralık Yıldızla göz göze gel-dim. Çok acı bir bakışla beni süzü-yordu. Onun bu bakışı karşısında meşuk olarak alkış bırakıp ve

anneme dönerek gelişi güzel ko-nuşmaya başladım.

Bu gece gelmemiş olsaydım mu-hakkak ki daha iyi olacaktı. İhti-mal ki, saadet arayan bir kızın içi-ne zehir katıyordum. Bundan ev-vel geçen hâdiseler hep gözümün önüne geldi. Öyle zannediyorum ki, onu ben daha ziyade at gezin-tisi yaptığım zaman kırmıştım.

Caz dürrüman çalışırdı. Necati beyle Yıldız hanım dansetmiye baş-ladılar. Bütün nazarlar onları süzüyordu.

Annem âdetâ ağlıyacak vaziyete gelmişti. Onun bu tessürünü der-hal anladım. İki sene evvelki nişan gecemi hatırlıyordum. Beridin hay-

SON HABERLER

Bohemya ve Moravyada

Alman makamları
82.000 memura
işten el çekirdi

Londra, 4 (A.A.) — Londrada bulunan Çekoslovak makamlarına gelen haberlere göre Alman makamları Bohemya ve Moravya'da 82.000 memura işten el çekirmişlerdir. Bunlar arasında Prague hükümet memurları, mahalli belediye memurları, posta müvezzileri, demiryolu memurları ve öğretmenler vardır. Memurların böyle kütile halinde vazifelerine nihayet verilmesi işgale rağmen devam eden bozguna hareketlerine atfedilmektedir. Son günlerde dört tren kazası olduğu ve faillerinin yakalanmadığı bildirilmektedir.

İtalya kralı Macar başvekilini kabul etti

Roma, 4 (A.A.) — Stefani: Kapitol'u ziyaret ettikten sonra Macar hükümeti reisi Quirinal sarayına giderek Kral tarafından kabul olunmuştur. Bardossy ile heyetin diğer üyesi bundan sonra Kral tarafından öğle yemeğine alınılmışlardır.

Amerika bahriye komisyonunun kararı

Vaşington, 4 (A.A.) — Bahriye komisyonu Amerikan ticaret vapurlarının, Kanada ve Amerikayı Avustralya ile Yeni Zelandaya bağlayan deniz yollarında işliyerek bu hatlardaki muvasalayı temin edeceklerini ve bu suretle 12 İngiliz gemisinin İngiliz harp hizmetlerinde kullanılmak üzere serbest kalabileceğini bildirmiştir.

Knoks harp gemi eri inşaatında mucize yaratılmasını istiyor

Vaşington, 4 (A.A.) — Bahriye Nazırı Albay Knoks gemi mücehizleri konferansında bir nutuk söyleyerek harp gemilerinin inşaatında bir mucize yaratılmasını talep etmiş ve bunu Amerika ile İngilterenin denizlerde hakimiyetlerini idame edebilmeleri için istediğini beyan etmiştir. Knoks, deniz ve hava kuvvetlerinin mesut bir işbirliği ile harbin kazanılacağına şüphesi olmadığını ilave etmiştir.

ASKERİ VAZİYET

İNGİLTENİN BUGÜNLERDE SURIYEYİ İŞGALE TEŞEBBÜS ETMESİ ÇOK MUHEMELDİR

İngilizlerin Suriyeye karşı bir askeri harekete teşebbüs etmeleri ihtimali gün geçtikçe kuvvet bulmaktadır. Hatta bu harekatin başlamasına bir gün meselesi adedeler bile vardır. İngiliz gazeteleri Suriyenin şimdiye kadar işgal edilmesini bir hata saymakta ve bundan dolayı alâkadar ricalı açıkça itham etmektedir.

Almanlar bugün Suriyede yalnız hava kuvveti itibarıyla hakim bulunmaktadır. Fakat bir müddet sonra nakliye tayyareleriyle bir kara ordusunu da Suriyeye indirmeleri çok muhtemeldir. Hâdiseler de Almanların bu yola doğru gittiklerini göstermektedir. Almanların Suriyeye kara kuvvetleri gönderdiklerine dair kat'î malumat yoksa da muhtelif kaynaklardan verilen haberlere göre şimdiki kadar bir tümenlik er ve subay gönderilmiş olduğu bildirilmektedir. Bu haberler doğru ise bir müddet sonra bu kuvvetin bir kolorduya bağlı olması mümkündür. Bugün Suriyede bir kolorduyu teşkil edecek silah, cephaneye ve vesait mevcut bulunduğu tahmin edilmektedir. Almanların bir kolorduyu böylece silahlılandırarak Fransız kuvvetlerinin üzerinde kılıcı Suriyeden Filistin üzerine yürümeleri muhtemeldir. Böyle bir neticeye mâni olmak için İngilizlerin Suriyeye karşı süratli bir harekette bulunmaları ihtimali çok kuvvetlenmiştir.

Hırvatların eski reisi Maçek mevkuf

Hırvatistanda 4 askeri mahkeme teşkil edildi

Kudüs, 4 (A.A.) — Orta Şarkta Hırvat mahfillerinde öğrenildiğine göre bir müddettenberi kendisinin haber alınmayan ve öldüğü zannedilen köylü partisi lideri Maçek, Kupa'nın nezaret altında bulundurulmaktadır. Partinin reisi muavini Koşutić de tevkif edilmiştir.

Smuts'un nutku

Şarkî Afrikada İtalyan tehlikesi

Pretoria, 4 (A.A.) — Cənubi Afrika kuvvetlerinin Şarkî Afrika'ya gönderilmelerinin yıldönümü münasebetiyle dün radyoda bir nutuk söyleyen Mareşal Smuts bu muntakada İtalyan tehdidinin bertaraf edildiğini ve Cənubi Afrika tarihine şanlı bir fasıl daha ilave edilmiş olduğunu hatırlatmış ve şimdi Cənubi Afrika kuvvetlerinin, Şimali Afrika'da daha büyük Alman kuvvetleriyle karşılaşacağına işaret etmiştir.

Şimali Afrikada daha çetin muharebeler olacağını beyan eden hatip demiştir ki:

Cənubi Afrika, cephe bulanan kat'ların mevcudunu idame etmek için yeni gönüllülere muhtaçtır. Bu davetimin boş netice vermediğinden eminim.

Bir Portekiz balıkçı gemisi tecavüze uğradı

Lizbon, 4 (A.A.) — Exportador balıkçı gemisi Afrika sahillerinde Blanco burnu açıklarında avlanırken meçhul bir denizaltının ateşine maruz kalmıştır. Mürettebatın iki kişi ölmüştür. Aralarında yaralı bulunan diğer yirmi sahlini Lagos civarında Moreto'da karaya çıkmışlardır. Portekiz makamlar, hâdiseye hakkında tahkikat açmışlardır.

Çünkü Kibrisa bir taarruz halinde İngiliz tayyareleri u-zakta buluncagından icabı kadar müessir yardımlarda bulunamıyacaktır.

Bunun için İngilizler Kibrisa çok yakın olan Suriye tayyare meydanlarından istifade etmesini arıyacaklardır. Bundan başka Suriye Alman hakimiyetinde bulundukça Kibris için daimi bir tehlike teşkil edecektir.

İngilizlerin böyle bir harekete teşebbüs için, Filistin ve Şarkî Erdin muntakalarında en az bir büyük iki kolordu miktarında askerleri bulunduğu tahmin edilmektedir. Irak'taki motörlü kuvvetlerin de buna inzimamıyla İngilizlerin Filistin şimalinden sahili takiben Beyrut'a ve daha ziyaf bir kuvvetle Şarkî Erdinden Şam istikametine iki kolondan harekete geçmeleri muhtemeldir. Bu istikametlerde muntazam yollar bulunduğundan bu harekatin süratle inkısafta ve kısa bir zamanda bütün Suriyenin İngiliz işgaline girmesi pek mümkündür. Ancak İngilizler böyle bir teşebbüse geçkilerse o zaman işin çok daha fazla ve büyük müşkülâtla karşılaşacağı da muhakkaktır.

Diger taraftan Kibris adasının bir taarruza karşı havadan müessir şekilde müdafaası da İngilizleri Suriyeye harekete icbar edecek kadar mühim bir sebeptir.

Suikast mı?

Amerikanın Londra deniz atışı muavinin ölümü şüpheli görüldü

Londra, 4 (A.A.) — Dün akşam üç vakit öğrenildiğine göre, Amerikanın Londra deniz atışı muavini olan deniz binbaşı Walter Raymond Jones ölmüştür. Amerikan Büyük Elçiliği bu ölüm etrafında tahkikat başlatmıştır. Bunu resmi tahkikatın takip edip etmiyeceği malum değildir. Ölümüne tekaddüm eden günlerde hasta olan Jones bekardı. Geçen Kânunusaniye Londra'ya gelmezden az evvel Ruzveltin yaveri ve bu sıfatla da Riyaseticümhur yatırın kapkanı bulunuyordu.

Bir hafta evvel Londra'ya gelen bir haberde Paul Hammond adında diğer bir subayın harbin devamı müddetince Amerikan Büyük Elçiliği deniz atışlığı muavinliğine tayin edilerek Londra'ya hareket ettiği bildirilmişti.

İNTİHAR MI ETTİ? Vaşington, 4 (A.A.) — Bahriye Nezareti, Amerikanın Londra deniz atışı muavini Binbaşı Walter Raymond Jones'in intihar ettiğini bildirmiştir.

Jones Şimali İrlanda limanlarından birinde bulunan bir gemide kasıtlı olarak kendini öldürmüştür. Adli tahkikata başlanmıştır.

Romanya Atina elçisini geri çağırdı

Bükreş, 4 (A.A.) — Stefani: Negredilen bir kararnameye ile Romanyanın Atina Sefiri Gane'nin vazifesinin sona erdiği ve bunun için geri çağırıldığı bildirilmektedir.

Küçük haberler

★ Londra — Hür Belçika istihbarat bürosu, Belçikalı pilotların halen Orta Şark İngiliz hava kuvvetleriyle işbirliği yaptıklarını ve Girit üzerindeki harekâta iştirak etmiş bulunduklarını bildirmektedir.

★ Tokyo — Japon sözcüsü, gazetecilerle yaptığı görüşmede, Batavia'daki müzakerelerin mühim bir safhaya yaklaşmakta olduğunu bildirmiştir.

★ Çunking (United) — Japon bombardıman tayyareleri, Çunking'e şiddetli bir hücum yapmışlardır. Ölü miktarı, 200 kadar tahmin edilmektedir. Bu rakam, bu senenin en yüksek zayıf rakamıdır. İngiliz elçiliğine ve Fransız konsolusuna bombalar isabet etmiştir. (A.A.)

Demişti. Filhakika gözlüklü adam yerinden kalkmıştı. Ka-pıya doğru gidiyordu. Genç kızı, adam takip edilmediğinden emin olmak için bulunduğuna tarafla seri bir göz atı gibi geldi. Nezaret altına alındığını hissetmiş olacaktı.

İki arkadaş kaçan adamın arkasından koştu. Yollarının üstünde bulunanları özur dilemeden itip geçiyorlardı. Müsterriden biri hiddetle ayağa kalkarak Loiseau'yı kolundan hoyratça yakaladı:

— Terbiyesiz herif, kendini nerede zannediyorsun!

Diye çıkıştı. Fakat gazeteci şimdiki bambaşka bir adam olmuştu. Ona terbiye dersi vermediği kalkan müşteriyi o kadar şiddetle itti ki adamcağız sırtüstü yere yuvarlandı. Ortalık birbirine karışmıştı. Yere yuvarlanan adamın yanındaki kadın avazı çıktığı kadar bağırdı: yordu. Loiseau bütün kuvvetle kapıya doğru koşuyordu. Janine önünde gidiyordu. Gözlüklü adam ise arkasından bir alay asker geliyormuş gibi süratle kaçıyordu.

Böylece salona giden merdivene doğru koştu. Bir garson genç kızın yolunu kesmek istedi. Janine hücum ederek garsona bir yumruk savurdu. Sonra sokağa çıkan koridora saptılar.

Monakoda bağışmalar, çağırışmalar oldu. Birçok kimseler ayağa kalkmış ne olduğunu birbirlerine soruyorlardı. Ortada bir panik havası esiyordu. Süknâneti muhafaza için orkestra bir dans havası çalıyordu.

BUGÜN SİYASİ VAZİYET

Suriye, politika sahnesinin ön plânında

İtalyanlarla Bulgarlar ve Macarlar arasında ihtilaf çıktı

Giridin işgalinden sonra Suriye beynelmil politika sahnesinin ön plânına geçmiştir. Gelen haberler bu memleketin yakın bir istikbalde askeri harekâta sahne olabileceğini anlatmaktadır. Mücadele sahnesi olan memleketler hakkındaki tıpkı şimdi Suriyede olduğu gibi haberler gelmiştir. Bir gün Almanların asker ihraç ettikleri haber veriliyor, ertesi gün Almanya bu haberi kat'iyetle teklip ediyor, bunu müteakip İngilizler tarafından bir hücum ve işgal ihtimalinden bahsediliyor, daha sonra da Vişnin Suriyeyi müdafaaya karar verdiği bildiriliyor. Hülâsa şayialar, haberler, teklip ve müteakipler birbirini kovalıyor.

İngilizlere göre, Almanya Fransa ile anlaşmış ve Vişi hükümeti Suriyeden istifade hakkını Almanlara vermiştir. O halde ne yapmalız? İngilizler bu suale resmi mahiyette bir cevap vermiyorlar. Yalnız gazeteler Suriyenin derhal işgalini tavsiye ediyorlar. Resmi makamlar sadece Suriyede muhtemel bir Alman harekete karşı bütün tedbirlerin alındığını bildiriyorlar.

Alman kaynaklarından gelen haberler ise İngilizleri itham etmektedir. Almanlar İngilizler için: «Suriyeye karşı bizim harekete geçeceğimiz bahane ederek kendileri harekete geçecekler. Fakat Vişi hükümeti Suriyenin bir emrivakı ile işgaline asla razı olmayacak ve Almanya da Vişiye bu yolda mümkün olan bütün yardımı yapacaktır.»

Diger taraftan Vişi bir İngiliz taarruzuna karşı Suriyeyi müdafaaya edeceğini bildirmektedir. Vişi Suriyeli İngilizlere karşı müdafaaya hazırlanırken General Dö Gol'un emrindeki Hür Fransızlar da Suriyeyi Almanlara karşı müdafaaya hazırlanmaktadır. Dö Gol bu hususta İngiltereden, Vişi de Almanlardan yardım göreceğini emin bulunmaktadır. Londradan da teyid edildiğine göre General Dö Gol Filistine gelmiş ve Hayfa'da karargâh kurmuştur.

Fransa Mihvere girdi

Diger taraftan artık Fransanın Alman işbirliğine girdiği açığa vurulmuş bulunmaktadır. Amiral Darlan bunu açıkça söylemiş ve demistir ki:

«Fransanın menfaati Almanyanın harbi kazanmasına yardım etmektedir. Fransa bunu yapacaktır.»

(Devamı 4 üncü sayfada)

Büyük Zabıta Romanı: 35

KEDİ GÖZLÜ ADAM

Türkçesi M. Feridun

Birden dışarıda birtakım sesler işitildi. Loiseau'nun arkasından gelen bir garson:

— Hesap!.. Hesap görmeyi unutunuz!

Diye bağırdı. Janine:

— İleri! İleri!

Diye haykırdı. Gürlüğü işiten bir polis memuru dansing kapısına doğru yürüdü. Bu delillerden birini durdurmak için kollarını yana açtı. Fakat kovandan çıkan bir torpil gibi ileri atılmış olan Janine memurun kolunun altından geçti. Muvazenesini kaybeden memur da olduğu yerde döndükten sonra boylu boyunca yere uzandı.

Orada, sokağın köşesinde gözlüklü adamın kaldığı otomobilin kırmızı feneri yanıyor. Hareket eden bir motörün infilakları işitildi. Janine:

— Bereket versin buraya yaya gelmedi!

Diye düşündü ve otomobili atladı. Loiseau arabanın kapısına asılmışı ancak vakit bulabildi. Otomobiller birbirinin arkasından süratle gidiyorlardı.

Sağları maşa ile kavrılmış bir genç:

GÜNÜN MESELELERİ

Atlantik denizinde ve İngiltere adalarını çeviren Manş ve Şimal denizlerinin sularında anavatanın nakliyat yollarını tayyare ve tahtelbahir taarruzları kesmek hareketlerine fasıla vermiyen Almanya, Akdenizde İtalya ile birlikte faaliyetini devam ettirmektedir. Girit adasındaki Almanya muvaffakiyetine mukab İngilterenin Irak'taki hareketi bastırmak, Arap tesanüdünü önlemek gayretleri hedefine vasıl olmuş, denebilir. Suriyede ki Fransanın tayyare meydanlarına bu araziye işgale gelecek piyade, topçu, tank cüzütamlarının işlerini kolaylaştırmak maksatlarını takip eylediği bir aralık zannedildi, fakat anlaşılabilir ki, Suriyede ki hava meydanlarını İngiltere tayyarelerinin bombardımanları, Vişi hükümeti üzerinde tesir ve tazyiklemini arttırmak, İraka yardımı gidecek Alman tayyarelerinin yollarını kesmek maksadını istihdaf etmektedir. Fakat bundan sonra, Suriyeye ait İngiltere tedbirleri de beklenebilir.

Akdenizin bilhassa şark havzasında Kıbristan başka, merkezin de ki Malta adasını dahi işgal etmeden, Alman ve İtalyan askeri kuvvetlerinin Suriye veya Filistin sahillerine, İngilterenin donanma kuvvetlerinin faaliyetinden emniyet hissederek, külliyetli denemek tarzda ihracına teşebbüs olunması hesap ve mantıkla kabul edilemeyecek bir iştir.

Müstelekelerde ve manda altındaki memleketlerde büyük müstelekelerle sahip devletlerden İngiltere ve Fransanın metodları, herhangi bir ayaklanmayı bastırmak için askeri kuvvetlerin sevkile beraber, muhalif reisleri ve elemanları elde tutmak veya ele almak, kıyamcılara dağıtmak, susturmak, İrana karşı sabık kabine reisi Raşit Ali Geylani ile arkadaşları nın kıyamlarını temin eden Almanya karşısına, kral naibi ve muhalif Abdül İlah ile taraftarları çıkarılmış, İngiltere kuvvetlerinin vaziyete hakim olmaları böylelikle kolaylaştırılmıştır, denebilir.

Ancak, Akdenizde Mihver devletlerinin hakimiyetlerini temin gayesiyle Girit işgalinden sonra Almanya-erkânharbiyesinin hazır hadiği yeni hareketlerin başlamasını beklemek icap eder. Suriye veya Filistin sahillerinde Arap memlekelerine Akdeniz yollarından fazla kuvvetler gönderilerek Araplarla meskün mahallerde yeni ve ehemmiyetli hareketlere başlanması işi bitmiş sayılmaz. Bununla beraber, böyle bir vaziyetin husulünde Akdenize hakimiyet mücadelesinde İngiltere bahriye silahe hava kuvvetlerinin müsbet rolleri ve muvaffak olabilecek mukavemetleri de hesap edilmelidir. O zaman Araplarla meskün me-

— Otomobilim çalındı! Diye bağırdı. Garson elindeki hesap pusulasını sallayarak: — Hesabı görmeden gittiler! Diye feryat ediyordu. Bütün kuvvetleri düdüğü çalan polis memuru: — Ceza yazağım!

Tehdidini savuyordu.

Gece Parisin içinde müthiş bir yarış başlamıştı. Janine direksiyon üstüne eğilerek bir torpil süratle Blanche sokağına saptı. Öndeki otomobil henüz görmüyor, fakat gaz koyuvenince çıkardığı gürlüğü işitiyordu. Yarışın hararetine kapılan Loiseau:

— Gayret! Gayret!

Diye tekrar ediyordu. Arkadaşının bu cesaretiyle hayret etmek genç kızın aklına gelmiyordu. Sokak köşelerinde pek az yavaşlıyordu. Eritine meydanına gelince Mogador sokağına bir otomobilin saptığını gördü. Fakat oradan bu süratle geçemedi. O peranın arkasından dolay, cadedeyi takibe başladı. Madeleine meydanında refüjün kenarını sıyrıldı. Polis memurlarının düdükleri durmadan trafı çınlatıyordu. Sokaktan sokağa birbirlerine haber veriyorlardı. Fakat takip edilen otomobil yoluna devam ediyordu.

Concorde meydanı, Dükük seslerini işiten bir beki gözlüklü adamın bindiği otomobilin yolunu kesmek istedi. Fakat kendini yana atmayı ancak vakit bulabildi. Otomobil az daha üstünden geçecekti. Janine arkadaşın bu hâdiseyi gördü.

(Daha var)

Giridin işgalinden sonra

Akdeniz, Arabistan ve Mısırdaki beklenen harekât

Yazan: Hâmid Nuri İrmak

kür mahallerdeki Almanya ve İtalya tahrikleri ve hareketleri, Berlin ve Romada umulan neticeleri veremez.

Mihver devletlerinin Şimali Afrikada Mısır ve Süveyş kanalı istihdaf eden hareketlerinin ne tarzda inkişaf edeceği şimdilik kestirilemez. Tobruk müstahkem mevkiindeki İngiltere kuvvetlerinin mukavemetlerinin bertaraf edilememesi, Sollum yolu ile Mersa-Matruh, İskenderiye, Kahire istikametlerine Alman ve İtalyan taarruz hareketlerinin başlamasına bir mâni teşkil eyleyebilir. Şiddetli sıcağın hüküm sürdüğü Mısırın garp hudutları ve çölleri sahalarında yine İskenderiye, Kahire, Süveyş kanalı istihdaf eyleyecek Mihver taarruzuna mevsimin müsait bulunmadığını da kaydedebiliriz.

Gerek Suriye ve Filistin sahillerine, netice itibarıyla Arabistan yarımadasına, bu istikametten Süveyş kanalı, sonra da Basra körfezine, Afrika'da Mısır doğru tevcih edilmesi muhtemel Alman ve İtalyan kuvvetli askeri hareketlerinin başlaması ve inkişafı, Akdeniz hakimiyeti hareketleri neticelenmeden tam bir ehemmiyetle tetkik olunamaz ve beklenebilir, düşüncesindeyiz. Büyük mücadele Akdenizde beklemek muvafık olur.

Büyük tarihi roman: 108

Sultan Aziz Nasıl Öldürüldü?

Yazan: M. Sami Karayel

İngiltere, Rusyaya karşı koymak, mukabele etmek için mutlaka Fransasa muhtaç idi

Yâni, Almanya mevcudiyetini kurmuştu. Bunun üzerine de siyasi ve askeri nüfuzunu kullanarak Avusturya, Macaristan, İtalya üçler ittifakını vücuda getirmişti.

Sonra da Ruslar, Almanlar Fransaya doğru yürürken Osmanlı İmparatorluğunun Paris muahedesiyle elde ettiği faydalı hükümleri bir çırpıda ilga ettiğini ilan etmekle beraber harbin hitamından sonra Londra muahedeleriyle tamamen nali emel olamamıştı.

İngiltere, (M. 1870) muharebesi, ne âdeta sesini çıkaramamış, başta bulunan Glavuston dahilî işlahata dalmış gibi görünmüş, sulhten başka bir şey istemiyormuş gibi görünmüştü.

İngiltere, Rusyaya karşı koymak, mukabele etmek için mutlaka Fransanın muavenetine muhtaç idi.

O vakitler daha Almanyanın İngiltere ile rekabeti olmadığından ve teşekkül halinde olduğundan İngilterece Almanya düşünülemezdi.

Fransa ise kanadı kırık çabalanıyordu. Almanya, koca Fransız İmparatorluğunu bir vuruşa kırmış, İmparatorunu bile esir etmişti.

İngiltere, Fransanın bu hali karşısında sulhtan bahsediyor, ve bir şey yapamıyordu. Bu sebeple Rusya at oynatmak istiyordu.

Rusyanın âmaline Avusturya da mümanaat edemezdi. Çünkü İtalyan çekiniyordu. Fakat Almanlar muzaferiyetten sonra ittifaklarını vücuda getirdi. Avusturya ve İtalya Almanya üçler ittifakı vücuda getirildikten sonra Avusturyanın Rusyadan korkusu kalmamıştı.

Fakat Osmanlı İmparatorluğu için ufuklarda siyah siyah bulutlar geziniyordu.

Çünkü, kendi menfaatleri için Rusyaya karşı tuttuğu İngiltere hâmisî Rusyanın karşısında yalnız kalmıştı.

Nasıl ki, İngilterenin yalnız kalışı ve Rusyanın Almanya ile sureta dahi olsa dostluğu ve müvazene siyaseti, dört sene sürmeden Devleti Aliyyenin başına bir büyük belâ açtı. Ruslar, İstanbul'a dar yalnız başlarına yürüyüp gelmiyordu. Ve, neticede Berlin muahedesi ahkâmına boyun eğmeğe mecbur olmuştu.

Her ne hal ise, Rusya hariciye

Nanemollanın Köşesi

Şayia çıkarmak hastalığına dair

Zaman zaman, maksadı belli olmayan bazı kimseler tarafından çeşitli şayialar çıkarılıyor. Bu şayialar ekseriyetle bizimle veya yakınlarımızla alâkadar hâdiselere dairdir. Akla bir sual geliyor. Bu şayiaların hedefi nedir, bu şayialara karşı ne yapmak lâzım?

Nanemolla:

— Çıkarılan şayiaların hedefi bizi ve bizi yakından alâkadar eden meseleler karşısında vaziyetimizi öğrenmek için yapılan denemelerden başka bir şey değildir. dedi ve ilâve etti:

— Bu dedikodulara ehemmiyet vermemek, hükümetin ve gazetelerin verdiği malumatla iktifa etmek bugün için en doğru harekettir.

Niçin telâş ediyoruz?..

İstanbullular büyük pasif konuma tecrübeleri yapacağı haberi yanlış anlayarak fırınlara koştu. Niçin?..

Ekmegimiz, yemegimiz bol olduğu halde fırından, dükkandan alıp haddinden fazlasını kilerimize doldurmakta ne fayda var?.. Valimizin de beyanatından anlaşıldığı gibi lüzumsuz telâşımız bir ekme sıkıntısının olduğu zehabını ortaya çıkardı.

Nanemolla:

— Böyle lüzumsuz telâşla ortalığı velveleye vermek hem kendimizi, hem de diğer vatandaşlarımızı için zararlıdır. dedi ve sözlerini şöyle bitirdi:

— Varlık zamanında yokluk telâş göstermek İstanbullulara yakışır mı?

M. K.

Büyük tarihi roman: 108

Sultan Aziz Nasıl Öldürüldü?

Yazan: M. Sami Karayel

İngiltere, Rusyaya karşı koymak, mukabele etmek için mutlaka Fransasa muhtaç idi

Yâni, Almanya mevcudiyetini kurmuştu. Bunun üzerine de siyasi ve askeri nüfuzunu kullanarak Avusturya, Macaristan, İtalya üçler ittifakını vücuda getirmişti.

Sonra da Ruslar, Almanlar Fransaya doğru yürürken Osmanlı İmparatorluğunun Paris muahedesiyle elde ettiği faydalı hükümleri bir çırpıda ilga ettiğini ilan etmekle beraber harbin hitamından sonra Londra muahedeleriyle tamamen nali emel olamamıştı.

İngiltere, (M. 1870) muharebesi, ne âdeta sesini çıkaramamış, başta bulunan Glavuston dahilî işlahata dalmış gibi görünmüş, sulhten başka bir şey istemiyormuş gibi görünmüştü.

İngiltere, Rusyaya karşı koymak, mukabele etmek için mutlaka Fransanın muavenetine muhtaç idi.

O vakitler daha Almanyanın İngiltere ile rekabeti olmadığından ve teşekkül halinde olduğundan İngilterece Almanya düşünülemezdi.

Fransa ise kanadı kırık çabalanıyordu. Almanya, koca Fransız İmparatorluğunu bir vuruşa kırmış, İmparatorunu bile esir etmişti.

İngiltere, Fransanın bu hali karşısında sulhtan bahsediyor, ve bir şey yapamıyordu. Bu sebeple Rusya at oynatmak istiyordu.

Rusyanın âmaline Avusturya da mümanaat edemezdi. Çünkü İtalyan çekiniyordu. Fakat Almanlar muzaferiyetten sonra ittifaklarını vücuda getirdi. Avusturya ve İtalya Almanya üçler ittifakı vücuda getirildikten sonra Avusturyanın Rusyadan korkusu kalmamıştı.

Fakat Osmanlı İmparatorluğu için ufuklarda siyah siyah bulutlar geziniyordu.

Çünkü, kendi menfaatleri için Rusyaya karşı tuttuğu İngiltere hâmisî Rusyanın karşısında yalnız kalmıştı.

Nasıl ki, İngilterenin yalnız kalışı ve Rusyanın Almanya ile sureta dahi olsa dostluğu ve müvazene siyaseti, dört sene sürmeden Devleti Aliyyenin başına bir büyük belâ açtı. Ruslar, İstanbul'a dar yalnız başlarına yürüyüp gelmiyordu. Ve, neticede Berlin muahedesi ahkâmına boyun eğmeğe mecbur olmuştu.

Her ne hal ise, Rusya hariciye

(Daha var)

Orta şarkın müdafaası

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

tereyi Akdenizin Asya ve Afrika sahillerine kadar geri atması üzerine vaziyet bir kat daha ciddileşmiştir. İngiltere için, Orta Şarkta ki kuvvetlerini arttırmak ve artık gerilememek mecburiyeti kat'ı surette kendini göstermiştir. İngiliz genelkurmayı, Britanya Adalarından dahi bir miktar kuvvet ayırıp Akdeniz darülharekâtına gönderme karar vermiş ve Londra'dan mecliste dönen Avustralya Başvekili Menzies, bu hususta şu sözleri söylemiştir:

«Salâhiyetler mekamlar, Orta Şarkta ki orduyu insan ve malzeme takviye için tasavvuru kabul bütün tedbirleri almışlardır. Ben, Londra'da iken harp kabinesinin her içtimasında, elzem ihtiyaç olmayan bütün tankların, toprakları ve tayyarelerin Orta Şarka gönderilmesi için, tehlikeyi göze almadırma daima hazır bulunduğumu müşahade ettim. Mukavemetimiz, Alman hesabını altüst etmiş, bizi Mısır ve Süveyş hayatı mutakassım çok daha iyi müdafa edecek bir vaziyete getirmiş, Irakı temizlemek ve k'ıtalara yer değiştirmeler yaptırmak imkânını vermiştir. Bununla beraber, tehlike büyüktür. Bunu azimle karşılamalıyız, fakat bedbinliğe düşmek için sebep yoktur.»

Avustralya Başvekilinin çok doğru olarak büyüklüğünü itiraf ettiği tehlikeyi önlemek için İngiltere'nin, İskenderun körfezi cennubundan Sollum'a kadar uzanan sahada herhangi bir hava ve kara taarruzunu önleyecek kadar kuvvetli olması şarttır. Bunun için de İmparatorluk ve Britanya Adalarından iktisat edilen bütün kuvvetleri Orta Şarka göndermek icap ediyor. Harpte, emniyet biraz da cür'ette temin edilir.

Abidin DAVER

Kayzer Vilhelm

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

İmparator ikinci Wilhelm 27 Ocak'tan 1859'da doğmuştur. Babası Prens Guillaume, validesi İngiltere Kraliçesi Viktoria'nın kız Prenses Viktoria'dır. Wilhelm 1877'den 1879'a kadar Bonn üniversitesinde hukuk ve siyasi bilgiler tahsil etmiştir. 1882'ye kadar İmparatorluk muhafızları birinci piyade alayında yüzbaşı rütbesiyle bölük kumandanlığı yapmıştır.

Bunun üzerine Prens Wilhelm 15 Haziran 1888'de Almanya İmparatoru olmuştur.

İmparator ikinci Wilhelm, saltanatı esnasında, 10 Mart 1890 tarihinde istifa eden Prens Bismarck'tan sonra birçok başvekil değişmiştir. General Caprivi 1890'dan 1894'e, Prens Hohenhae 1894'den 1900'e kadar, Prens De Blovv 1900'den 1909'a kadar, Bethmann Holvveg 1909'dan 1917'ye kadar, B. Michaelis ve Kont Herling 1917'den, Prens Max de Bade ise 1918'de hep ikinci Wilhelm zamanında başvekilik etmişlerdir.

10 İkincitegrin 1918'de saltanatı çıktığı sırada Kayzer Wilhelm Hollanda'da Amerongen'e iltica etmiş ve 28 İkincitegrinde saltanatı feragat beyannamesini imzalamıştır.

Ruzvelt

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

Vaşington, 4 (A.A.) — Mükâtilik Fransız ajansı bildiriyor: Amerikanın Londra Büyük Elçisi Vinant'ın Vaşington'a dönüşü gidişinde en esrarlı bir mesele mahiyetini almaktadır.

Bazıları Amerika harbe girmedikçe takdirde İngiltere'nin harbe nihayet ve receği manasında bir İngiliz ultimatumu getirdiğini beyan etmektedir. Newyork, 4 (A.A.) — Newyork Herald Tribune gazetesi şunları yazıyor: Vinant'ın Amerikadaki vazifetinin esrarlı hiçbir nokta yoktur. Londra'daki Amerikan Büyük Elçisinin meclisine gelmesinin yegâne esaslı sebebi Roosevelt'in vaktin geçmekte olduğunu binaenaleyh Amerikanın harekete geçmeği daha ziyade talik edemeyeceğini söylemek arzusudur. Her dakikala tehlihrün bedeli çok ağır ödenecektir. Herkes Almanyanın galibiyetine mani olmak için İngiltere ile yapılacak işbirliğinin bütün neticelerini kabul etmektedir.

10 HAZİRANDA VERİLECEK KARAR Londra, 4 (A.A.) — Times gazetesinin Vaşington'daki muhabiri bildiriyor:

Birleşik Amerikanın bazı mahfillerinde zannedildiğine göre, halen Atlas okesinde hüküm olan kararsızlık buhranı 10 haziranda bir sureti halle bağlanabilecektir. Reislümhur, kongre seflerini gördükten ve hariciye nazırı Cordell Hall ve icar ve iare direktörü Hopkins ile görüşükten sonra öğle yemeğini donap

İngilterenin bu günlerde Suriyeye taarruzu çok muhtemel

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

nan İngiliz tayyarelerinin aday müessir şekilde müdafaasına engel olabilecektir. Bunun için İngilterenin Suriye tayyare meydanlarından istifade çarelerini arayacağı söylenebilir.

Londradan da teyid edilen bir habere göre general Dö Gol Filistin gelmiş ve Hayfa'da karargâh kurmuştur. Suriye üzerinde bu günkü vaziyet şudur: Vişi hükümeti Suriyeyi bir İngiliz hareketine karşı müdafaaya karar vermiştir. Bu müdafaasında Almanlardan yardım görecektir. Dö Gol'un emrindeki Hür Fransızlar da Suriyeyi bir Alman hareketine karşı müdafa edecekler ve İngiltereden yardım görecektir.

(Radyo gazetesi)

LONDRANIN KANAATI

Londra, 4 (A.A.) — Girdin tahliyesi, ne Balkanlardaki Alman hareketinin bittiğine ne de küçük Asya veya Mısır'da hareketin başlayacağına bir alâmet olarak değil, iki arasında mütevasıt bir devre olarak telâkki edilmektedir.

Londrada dün hüküm olan fikir de bu merkezdedir. General weyngand gelmez Vichy'de Fransız kabinesinin bir kaç defa ard arda toplanması son derece nazik addedilen Suriye vaziyetle alakadar görülmektedir. Alman kuvvetlerinin şimdiden Lazkiye'ye geldiği hakkında şayialar dolasmaktadır. Hatta Lazkiye'ye çıkarılan kuvvetlerin tam bir zırlı fırka olduğu söylenmiştir. Her ne kadar bu şayia doğru addedilmeyorsa da en hassas noktaları mimmata olduğundan şüphe edilmemektedir. General weyngand'ın Vichy'de toplanan Nazırlar meclisinde ne fikir beyan ettiği hakkında malumat olmamakla beraber, Vichy hükümetinin açıkça Almanyaya işbirliği yapmak siyasetini takip ettiği şimdiki halde burada kabul edilmektedir. Her ne kadar burada Vichy kabinesinin içtimalarına Brenner mülakatından ziyade ehemmiyet atfedilmekte ise de, Fransada, Belgrad hükümeti darbesine benzer enerjik bir kalkınmaya çok az ihtimal verilmektedir.

«SURIYE HAREKATI NİÇİN GEÇİTİRLİYOR?»

Londra, 4 (A.A.) — Daily Mail gazetesi Baş makalesinde diyor ki: Suriye harekâtı neden geciktiriliyor? Hitler, o hiç vakit kaybetmiyor. Girdi sahib olur olmaz Musolini ile görüşmeğe gitti.

Hâdiselerin cereyanı, müstakbel Alman darbesinin Suriyeye müteveccih bulunacağını gösterdiğine işaret eden gazete soruyor:

Ne kadar tayyare meydanımız var? İyi müdafa edilen hava üslerimiz var mı? hâzin Girit macerasında beri bu sualleğe verilecek cevap «Şarkı Akdenizden çıkarılmıyacağı?» sualinden cevabını teşkil etmektedir.

Suriyeye girmek için bir plânımız var mı? şayet varsa tatbikini neden geciktiriyoruz?

ALMANLAR SURIYE İŞİLE ALAKADAR

Berlin, 4 (A.A.) — Bir husus muhabir bildiriyor:

Suriye vaziyeti şimdiye kadar büyük bir ihtiraz gösterilmekle beraber Berlin mahfillerini fevkalade alakadar etmektedir. Suriyede kargaşalıkla olduğu haberleri tekbiz edilmektedir. Sonra Vichy hükümetinin Fransız topraklarını her mütecavize karşı müdafaaya etmek azmi ehemmiyetle kaydediliyor ve deniliyor ki:

Bu mütecaviz ancak İngiltere olabilir. Çünkü mühver, sulh muahedesi-işinde Fransıız İmparatorluğuna riayet etmek arzusunu ötedenberi izhar edegelmiştir. İşte bunun içindir ki Almanyaya, muzaferiyetine rağmen, Fransaya İmparatorluğunu müdafaaya müsaade ve bu müdafaayı kolaylaştırmaya âmadadır.

Eğer Darlan hükümeti, Suriyeye İngiliz tevacüzleri neticesinde bu tevacüzlere karşı koymakta şimdiki Fransız Alman işbirliğini hesaba katacak olursa, ancak umumî cihetlerin tekbiz suretiyle hâdiseler müalele edilebilir.

İngilizler

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

dare ilân etmiş ve âşayışı iade etmiştir.

AVRUPALILAR SERBEST BIRAKILDI

Kudüs, 4 (A.A.) — Buraya gelen bir habere göre, âşilerin rehine olarak tuttukları, Irak Petroleum kumpanyasının bütün Avrupalı memurları serbest bırakılmıştır.

BEYRUT BOMBALANDI

Vichy 4 (A.A.) — Ofi ajansının bildirdiğine göre, İngiliz tayyareleri bu sabah erkenden Beyruta hücum etmiştir. Petrol depolarına bombalar atılmıştır. Bir depoya iki saat vakit olmuş ve bazı binalar yanmıştır. Bir Fransız eri yaralanmıştır.

madan tayyare ile gelen Atlas filosu Başkumandanı Amiral King ile yemıştır.

PETEN AMERİKA SEFRİLE GÖRÜŞECEK

Vichy, 4 (A.A.) — Mareşal Petain bugün Amerika Birleşik Devletleri Büyük Elçisi Amiral Lih'yı kabul etmiştir. Görüşmede Amiral Darlan da hazır.

Sahibi: E. İZZET, Neşriyat Direktörü: Cevdet Karabılgin Sahibi: E. İZZET, Neşriyat Basıldığı yer: «Son T

Ankara Haberleri

Toprak mahsulleri ofisinin yeni salâhiyetleri

Ankara, 4 (İkdam Muhabirinden) — Toprak Mahsulleri Ofisinin istigal mevzuları arasında mısır ve mahlûtlarının da ilâvesi ve satış şartları hakkında hazırlanan kararname Vekiller Hey'etince tasdik olunmuştur.

Ceza evleri umum müdürlüğü

Ankara, 4 (İkdam Muhabirinden) — Adliye ceza ve tevkif evleri Umum Müdürlüğüne Adliye müfettişlerinden Baha Arıkan tayin edilmiştir.

Mayı mahruk firelerinden muamele vergisi alınmayacak

Ankara, 4 (İkdam Muhabirinden) — Mayı mahruk firelerinden muamele vergisi alınmayacağı Maliye Vekâleti tarafından alâkadarlara tamim edilmiştir.

Ereğli kömürlerinden alınan resim

Ankara, 4 (İkdam Muhabirinden) — Ereğli kömür havzasında istihsal olunan kömürlerden alınan yüzde üçü nisbi resmin yüzde birine indirilmesi Vekiller Hey'etince kararlaştırılmıştır.

Hitler - Musso- lini görüşmesi

(Baş tarafı 2 nci sayfa)

Mihvere iltihak ve inzimamı hiç de azımsanmayacak bir yardım sayılabilir. Fransa ile bu kadar sıkı bir anlaşma ise istikbal ve sulh şartları hakkında vâzih bir tavır takınmakla kabilirdi ki bu bahiste de İtalyanın çok söz sahibi olacağı bedahettir. Tunus, Nis, Korsika ve sair birçok istekler hep Romadan yükselmiştir. Mareşal Peten, Darlan ve Weygand sînaî, iktisadî ve hatta askeri işbirliğine çağırılıyorlarsa bu kadar ağır dilekler idame edilmemelidir.

Görüşmelerin Mihverin alelûmum Sovyet politikası ile alakadar olduğu aldanmaksızın temin edilebilir. Çünkü Romanya ve Balkanlara tamamen hâkim olmak ve Akdenizin şarkında ve göbğinde kuvvetle çizmesini dayamak suretiyle Almanyaya Moskova'yı pek ziyade alâkadar eden sahalarda cevellana başlamıştır. Irak, Suriye, Mısır ve Süveyş işleri de vâsi bir Asya İmparatorluğu olan Bolşevik idaresini lâkayt bırakamaz. Garp ve şark memleketleriyle seyyal ve müteharrik vaziyetleri tanzim ve tertip icap etmektedir. Bunların arkasında daha umumî ve Amerika - Japon durumları da şüphesiz müteharrik cephelelerden evrilmiş, çevrilmiştir, görüşmelerin neticeleri şu veya bu istikamette yakında taayyün edebilir.

Hüseyin Şükrü BABAN

Valinin beyanatı

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

Kırdar dün bizzat bu vaziyetle alâkadar olmuş ve fırınlara fazla un tevzi ettirmiştir.

Mumailayh kendisiyle görüşen bir muharririmize bazı kimselerin düştükleri bu telaşın tamamile yer sız olduğunu söyledikten sonra şu beyanatta bulunmuştur:

«Pasif korunma tecrübesi günü tedbirli bulunmak arzusu ile fazla eklemek almak istiyen halkımızın tatmini için 3 günlük unun tekml fırınlara tevziini lüzumlu gördüm. İstanbulda yevmi kıtacı eklemek miktarı tabiidir. Bu itibarla hiçbir eklemek sıkıntısı mevzu bahis değildir.

Maamafih habersiz yapılacak bildirilen pasif korunma tecrübesi için halkın şimdiden fazla telaş göstermesine mahal yoktur. Çün- kü tecrübe nihayet bir kaç saat devam edeceğine göre hayatın normal seyrî bozulmayacaktır.»

VALİ ANKARAYA GİTTİ

Vali ve Belediye Reisi B. Lütfi Kırdar dün akşam Ankara'ya gitmiştir. Orada üç gün kalacak ve şehrimize ait bazı işlerle istimlak faaliyeti, pasif korunma mevzuları etrafında Vekâletlerle temas edecektir.

ZAYİ — 31/36658 No, lu ikamet tezkeremi yayı ettim. Yenisini çıkarcakından eskisinin hükmü yoktur.

Arzavut Tabasından Vasil Nika

DAĞARCIK

(Baş tarafı 2 nci sayfa)

olacak toprakla yıkık bir meyhaneyi tamir ediniz.

4 — Benim gece gündüz ve her dakika âyınım de, niyazım da hep içki içerek neş'elenmek ve gülmek eğlenmektir.

Adamcağız, böylece bal gibi, buz gibi ve gayet açık bir ifade ile içkiden, keyiften, zevkten dem vururken, onun bu sözlerini birer senbol sayıp da kendisine tasavvufcu demek, âdetâ, Nezyen Tevfiğe Ebüssuud efendi demiye benzer!

Osman Cemal KAYGILI

Bugün siyasi vaziyet

(Baş tarafı 3 üncü sayfa)

Görülüyor ki Avrupadaki ikili Mihver kombinasyonu Fransanın da yavaş yavaş iltihakile üçlü Mihver kombinasyonuna inkılâp etmiştir. İtalyanın da bu yeni vaziyete uyması ve Fransıya müteveccih taleplerinden vazgeçmesi lâzım gelmiştir. Buna mukabil İtalyaya Yugoslavyadan arazi verilmmiştir. Son Hitler - Mussolini mülakatının mevzularından birinin de bu olmasi çok muhtemeldir.

İtalyan - Bulgar ihtilâfı

İtalyanın bu şekilde Balkanlara yani garptan şarka doğru genişlemesi, şarktan garba doğru genişlemesi Bulgaristanı memnun etmemiştir. Yugoslav arazisi üzerinde İtalyan ve Bulgar menfaatleri karşılaşmış ve bu iki devlet arasında ihtilâf çıkmıştır. Berlin, bu ihtilâfı teyid etmekte, fakat halledileceğini bildirmektedir.

Macar - İtalyan ihtilâfı

Diğer taraftan yine Yugoslavyanın paylaşılmamasından mütevellid olarak İtalyanlarla Macarlar arasında da ihtilâf çıkmıştır. Fakat Macarlar bu ihtilâfı re'sen ve müzakere yolu ile halletmeyi tercih etmişlerdir. Bunun için Macar başvekilî Romaya gitmiştir. ★

ZAYİ — 8/5/941 tarihinde Yalova'nın Çınarcık nahiyesinden aldığım nüfus cüzdanımı zayı ettim. Yenisini çıkartacağımдан eskisinin hükmü yoktur. 315 doğumlu Arslan Cengiz

İstanbul Komutanlığı Satınalma Komisyon'u İlanları

Beher kilosuna 7 kuruş fiyat tahmin edilen 30 ton taze kakab 17/6/941 günü saat 11 de açık eskilime ile ihale edilecektir. Muhammen bedeli 2100 lira olup kat'ı teminatı 157 lira 50 kuruştur. Şartnamesi her gün komisyondan görülebilir. İsteklilerin belli gün ve saatte Fmdiklida satınalma komisyonuna gelmeleri. (4228)

Üniversite Rektörlüğünden

Fakültelerle Dis Tababeti ve Eczacı mektepleri son sınıf talebesinin askerlik ikmâl imtihanları 5/Haziran/941 tarihinde başlayacak 16 Haziran akşamı sona erecektir.

Alâkadarların talim tekuru komutanlığımıza müracaatları. (4267)

Muhterem Halkın Nazarı Dikkatine

İstanbul Telefon Müdürlüğünden:

Umumun konuşmasına mahsus telefonlardan yapılacak mükâleme ücretlerinde bir değişiklik yoktur. Eski gibi bir mükâleme yalnız yedi buçuk kuruştur. (4318)

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası 31 Mayıs 1941 Vaziyeti

A k t i f

Kasa:	Lira	Lira
Altın: Safi kilogram	152.604.515	102.124.058.03
Banknot		8.763.591.50
Ufaklık		613.489.50
Dahildeki Muhabirleri:		
Türk Lirası	489.693.25	489.693.25
Hariçteki Muhabirleri:		
Altın: Safi kilogram	42.937.317	18.197.370.87
Altına tahvil kabul serbest dövizler		
Diğer dövizler ve borçlu Kırling bakiyeleri	45.005.928.56	69.203.299.43
Hazine Tahvilleri:		
Deruhte edilen evrakı nakdiye karşılığı	158.748.563.—	
Kanunun 6-8 ci maddelerine tevfi- kan Hazine tarafından vâki tediyat	21.253.171.—	137.495.392.—
Senedat Cüzdanı:	275.848.922.19	375.848.922.19
Ticarî Senetler		
Eskam ve tahvilât cüzdanı:		
Deruhte edilen evrakı nakdiyenin karşılığı eskam ve tahvilât (ihtibarî kıymetle)	46.145.383.93	
B - Serbest Eskam ve Tahvilât:	7.927.718.41	54.073.102.34
Avanslar:		
Altın ve döviz üzerine avans	4.741.69	
Tahvilât üzerine avans	7.808.722.—	
Hazineye kısa vadeli avans		
Hazineye 3850 No. lu kanuna göre açılan altın karşılıklı avans	158.648.926.75	166.498.390.44
Hissedarlar		4.500.000.—
Muhtelif		9.819.463.02
Yekûn		823.429.401.70

1 Temmuz 1938 tarihinden itibaren

Deniz Gedikli Erbaş Okulu Direktörlüğünden:

- 1 — Bu sene okulumuzun yalnız birinci sınıfına talebe alınacaktır. İsteklilerin aşağıda yazılı evraklarla müracaatları.
- A — Nüfus cüzdanı ve tasdikli bir sureti «tashih edilmiş nüfus cüzdanı kabul olunmaz».
- B — İlk mektep şahadetnamesi. «Üzerinden bir sene geçmemiş bulunmak».
- C — Kendisinin ve ailesinin hüsnühal eşabından bulunduğunu gösterir polisten musaddak hüsnühal ilmuhaberi.
- D — Üzerinden bir sene geçmemiş çiçek aşısı kâğıdı.
- E — Birinci sınıf için 1/Eylül/941 de 12 yaşını bitirmiş ve 16 yaşına bitirmemiş bulunmak.
- F — 5 adet vesikalık fotoğraf.
- 2 — Kayıtlara 1/Haziran/941 günü başlanacak ve 10/Ağustos/941 günü nihayet bulacaktır.
- 3 — Kayıtlar İstanbul Deniz Komutanlığında ve Mersinde deniz gedikli erbaş orta okulu müdürlüğünde yapılacakından isteklilerin bu iki mahalden her hangi birine müracaatları.
- 4 — Müsabaka imtihanları Türkçe, Matematik, «Tarih, coğrafya, yurt bil- gisi» derslerinden.
- 15/Ağustos/941 Cuma günü saat 9 da yapılacaktır. (2947 - 4183)

İstanbul Fiat Mürakabe Komisyonundan:

68 No: lu ilân: Yerli kaput bezleri ile ipliklerinin toplan satışlarında azami satış fiyatı fabrika satış fiyatına gayri safi kâr olarak %3 ilâvesile elde edilecek fiattan ibarettir.

67 No: lu ilânın pamuklulara ve pamuk ipliklerine ait kısımları bu şekilde tadil edilmiştir. (4309)

İstanbul Fiat Mürakabe Komisyonundan:

69 No: lu ilân: Hurdavat eşyasına tesbit edilen azami kâr hadleri şu şekilde:

- 1 — Kaba alât ve kaba eşyaya %20
- 2 — İnşaat malzemesine %25
- 3 — Fabrika ve sanayi malzemesine %40
- 4 — El alâtına %50
- 5 — Makine motör ve hususi çekicilere %50
- 6 — Makine aksamı ve speşyalitelere %80
- 1 ve 2 nci maddelerdeki eşyaların satışlarında ayrıca %10 parakendeci kâr kabul edilmiştir. (4310)

İstanbul Fiat Mürakabe Komisyonundan:

70 No: lu ilân: Tuhafiyeye eşyasına toplan ve perakende satışları için tesbit edilen kâr yüzdeleri şunlardır.

- 1 — Umumî olarak toplan satışlarda maliyete %28
- 2 — Nümüî olarak perakende satışlarda toplan fiata %25
- 3 — Ancak daha fazla kârı icab ettiren vaziyette olduklarını iddia eden perakendeciler komisyonu müracaat edip dereceleri tayin ettireceklerdir.
- 4 — Tuhafiyede bir toptancı bir de perakendeci kabul edilmiştir. Başka mutavassıtlar araya girdiği takdirde bunların kâr yüzdesi toptancıların kâr yüzdelereinden bir miktar feda edilmek suretiyle temin edilecektir. (4311)

Beşiktaş Sulh Mahkemeleri Başkâtipliğinden: 941 - 5

Muzaffer Ayışık ile Seniye Ayışıkın müştereken sahip oldukları Beşiktaşta eski Sinanpaşayıcided yeni Yıldız mahallesi Yıldız sokakında eski 16 yevni 42/44 sayılı bir tarafı tablaklar Savatı veselerile hanesi bahçesi ve bir tarafı Ahmet Menzili bahçesi bir tarafı Fatma Zehrann 560 zira maabache hanesi ve bir tarafı Yıldız caddesi mahdud 402 metre murabandaki ahşap hane açkı artırmaya çıkarılmış olup 7/6/941 tarihinde şartnamesi divan haneyle talik edilerek birinci arttırması 27/6/941 tarihine müsadif Cuma günü saat on dörtten on altıya kadar Beşiktaş Sulh Mahkemeleri Başkâtipliği odasında yapılacaktır.

Evsafı: İşbu gayrimenkul ahşap ve üç kat üzerine mebnî ve tavan arasıni ihtiva edip sokak cebhesinden 42-44 sayılı iki methal olduğu merdivenle 44 sayılı kapıdan girilip tekrar merdivenle inilen zemin katında bir taşlık eski tarza bir mutbah bir oda ufak diğer bir taşlık merdiven altı takriben 1/8 masura taksim suyu ve bu evde elektrik tesisatı bulunduğu ve merdivenle çıkılan 44 sayılı kapıdan çıkılmiş birinci katta bir sofa bir oda, ikinci bir sofa bir oda bir helâ olduğu ikinci katta sofa birinde yük dolabı bulunan 3 oda bir helâ bulunduğu ve tavan arasının sofa ve taracadan ibaret olduğu ve bitişindeki 42 sayılı eve kapıdan girilince zemin katta bir taşlık bir odunluk bir oda helâ ve birinci katta ufak bir sofa bir oda, yük olarak kullanılab ve ahşap bölme ile 44 sayılı evden ayrılmış bulunan ufak bir aralık ve taksim suyunu mahsus dört adet yerli küp ve 44 sayılı evin çatısının yamında 46 sayılı ev ile müşterek kısmen yerli ve kısmen Avrupa kiremidile örtüldü olup ve bahçede zemininden yukarıda musluklu bir sarnıç yedi Palmiye bir asma, bir Erik ağacı olmak bir havuz vardır. Umumi meshaası: Takriben 402 metre murabba olup bundan 102 metre murabba evlere ve müteba-kisi de bahçeye aittir.

Kıymeti Muhammenesi: (3987), liradır. Arttırmaya iştirak için yüzde yedi buçuk teminat akçesi yatırılması veya millî bir bankanın kefalet mektubu ibrazı mecburidir. Satış peşin para ile yapılacaktır. Belâdiye Resmî ve Tapu harcı 20 senelik evkat taviz beğeli ve ihale pulları müşteriyeye aittir.

Arttırma bedeli muhammen kıymetinin yüzde yetmiş beşini bulduğu takdirde yukarıda gösterilen birinci arttırma günü ihalesi yapılacaktır. Aksi halde en çok arttırma taahhüdü baki kalmak üzere arttırma on gün daha temdit edilecek 7/7/941 tarihine müsadif Pazartesi günü aynı saatte en çok arttırma ihale kat'iyesi yapılacaktır.

2004 No. lu icra kanunu muaddil 3890 No. lu kanunun 126 nci maddesi-ne tevfi kanı ipotek sahibi alacaklılar ile diğer alâkadarların ve irtifak hakkı sahiplerinin dahi gayrimenkul üzerindeki haklarını ve hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını evrakı müsbitlerle 15 gün içinde icra dairesine bildirmeleri lâzımdır. Aksi halde hakları tapu sicillerile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşılmamasından hariz kılınlar. İşbu maddel kanuniyeye ahkâmına göre hareket etmek ve daha fazla malumat almak isteyenlerin 941/5 dosya No. sile memuriyetimizle müracaatları ilân olunur. (5427)

P a s i f

Sermaye	Lira	Lira
İhtiyat Akçesi:		15.000.000.—
Adi ve fevkalâde	7.822.019.15	
Vusul	6.000.000.—	13.822.019.15
Tedavüldeki Banknotlar:		
Deruhte edilen evrakı nakdiye Kanunun 6 - 8 inci maddelerine tevfi kan Hazine tarafından vâki tediyat	158.748.563.—	21.253.171.—
Deruhte edilen evrakı nakdiye bakiyesi	137.495.392.—	
Karşılığı tamamen altın olarak ilâveten tedavüle vaziedilen	17.000.000.—	
Reeskont mukabil ilâveten tedavüle vaziedilen	350.000.000.—	
Hazineye yapılan altın karşılığı avans mukabilî 3902 No.lu kanun mucibince ilâveten tedavüle vaziedilen	109.600.000.—	513.495.3